

Sygn. akt I PK 195/16

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa M. K.
przeciwko E. Spółce z o.o. w B.
o ustalenie istnienia stosunku pracy na czas nieokreślony i uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 kwietnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B.
z dnia 5 listopada 2015 r., sygn. akt VI Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej 1800 zł
(tysiąc osiemset) tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód żądał ustalenia, że łączy go z pozwaną umowa o pracę na czas nieokreślony oraz uznania wypowiedzenia umowy o pracę doręzonego 14 maja 2015 r. za bezskuteczne.

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z 7 lipca 2015 r. oddalił powództwo.

Sąd Okręgowy w B., na skutek apelacji powoda, wyrokiem z 5 listopada 2015 r. uchylił wyrok Sądu Rejonowego w B. w części dotyczącej uznania wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne i w tym zakresie umorzył

postępowanie (pkt 1), w pozostałym zakresie oddalił apelację (pkt 2), odstępując od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego (pkt 3).

Wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył w zakresie pkt. 2 w całości. Zarzucił naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 5 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, polegające na podzieleniu stanowiska Sądu Rejonowego w B., że wysokość kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Rejonowym wynosi 1 800 zł, a nie 60 zł, bowiem przedmiotem pozwu były inne roszczenia niż enumeratywnie wymienione w § 11 ust. 2 pkt 2 powołanego rozporządzenia. Ponadto, zarzucił naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz.U. z 2003 r. Nr 166, poz. 1608) w zw. z art. 2 pkt 3 tej ustawy poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu za prawidłowe stanowiska Sądu Rejonowego w B., iż zatrudnienie powoda w dwóch różnych agencjach pracy tymczasowej na rzecz jednego pracodawcy użytkownika przez okres przekraczający 18 miesięcy nie stanowi obejścia tego przepisu i nie prowadzi do zawarcia z powodem umowy o pracę na czas nieokreślony z pracodawcą użytkownikiem.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący wskazał na istnienie potrzeby wykładni art. 20 ust. 1 ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych budzącego poważne wątpliwości oraz wywołującego rozbieżności w stanowiskach Sądów a doktryną, w szczególności odpowiedzi na pytanie, czy przepis ten dotyczy zatrudnienia w jednej agencji pracy tymczasowej czy w kilku agencjach pracy tymczasowej, czy dotyczy relacji pracownika tymczasowego pomiędzy agencją pracy tymczasowej, czy relacji pracownika pomiędzy pracodawcą użytkownikiem.

Ponadto, zdaniem skarżącego, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, a mianowicie, czy norma art. 20 ust. 1 ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych jest normą gwarancyjną, której naruszenie, czyli skierowanie pracownika tymczasowego do pracy na rzecz jednego pracodawcy użytkownika przez dwie agencje pracy tymczasowej na okres przekraczający 18 miesięcy

proceedzi do zawarcia z pracownikiem tymczasowym umowy o pracę na czas nieokreślony czy też jest to norma o charakterze instrukcyjnym (technicznym), której naruszenie nie wywołuje żadnych sankcji w relacji pracodawcy użytkownika z pracownikiem tymczasowym, co może prowadzić do pomijania jej w praktyce zatrudniania pracowników tymczasowych, w sytuacji kiedy pracownik będzie zatrudniany w sposób ciągły u jednego pracodawcy użytkownika przez różne agencje i przyczyniać się do powstania praktyk dyskryminacyjnych u pracodawcy użytkownika; czy jeżeli taki stan rzeczy jest znany zarówno agencji pracy tymczasowej, jak i pracodawcy użytkownikowi, to czy można mówić o pozorności czynności prawnej, a pracownik może z powodzeniem ustalać, że został zatrudniony wprost przez pracodawcę użytkownika.

Zdaniem skarżącego, skarga jest również oczywiście uzasadniona, ponieważ zgodnie z § 6 pkt 5 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, stawka minimalna w sprawach o roszczenia niemajątkowe ze stosunku pracy, czyli o ustalenie wynosi 60 zł, a nie 1 800 zł.

Pozwana, w odpowiedzi na skargę kasacyjną, wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej, w każdym przypadku o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy wystąpi co najmniej jedna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., to jest, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości prawne lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3), lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Jeżeli okoliczności te nie zachodzą, Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c., uprawniony jest do wydania postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżący wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnił istnieniem potrzeby wykładni art. 20 ust. 1 ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych budzącego poważne wątpliwości oraz wywołującego rozbieżności w stanowiskach Sądów i doktrynie oraz występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego związanego naruszeniem oraz skutkami naruszenia art. 20 ust. 1 ww. ustawy. Niezależnie od tego, zdaniem skarżącego, skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna ze względu na naruszenie przepisów postępowania, to jest § 6 pkt 5 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1348).

Odnosząc się w pierwszej kolejności do przesłanek przedsądu związanych z wykładnią art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 360), skarżący nie wykazał istnienia potrzeby wykładni tego przepisu.

Należy podkreślić, że podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. (potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów) warunkuje kwalifikowana potrzeba wykładni. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreślano, że powołanie się na występowanie w sprawie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości wymaga sformułowania określonych wątpliwości i wykazania, że są one poważne. Bez wyjaśnienia i wykazania, jakie wątpliwości interpretacyjne pojawiają się w związku z wykładnią wskazanych przepisów, Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43; postanowienie Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522). Skarżący nie wskazał kwalifikowanych wątpliwości interpretacyjnych co do zakresu podmiotowo-czasowego ograniczenia wynikającego z art. 20 ust. 1 ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych. Zgodnie z tym przepisem, w okresie obejmującym 36 kolejnych miesięcy agencja pracy tymczasowej zatrudniająca pracownika tymczasowego może skierować tego pracownika do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz jednego pracodawcy użytkownika przez

okres nieprzekraczający łącznie 18 miesięcy. Przepis ten wiąże ograniczenie czasowe z okresem zatrudnienia przez agencję pracy tymczasowej, adresując wynikający z tego ograniczenia zakaz do agencji pracy tymczasowej, a nie pracodawcy użytkownika (zob. art. 1 pkt 12 rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych oraz niektórych innych ustaw z 2 lutego 2017 r., druk nr 1274, oraz rozdział II pkt 7 uzasadnienia do tego projektu - opublikowane na stronie www.sejm.gov.pl).

Odnosnie rozbieżności w orzecznictwie sądów mających uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, to do stwierdzenia takich rozbieżności nie wystarcza wskazanie tylko jednego wyroku Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 stycznia 2014 r., I UK 374/13, LEX nr 1646129). Skarżący, natomiast, nie wskazał rozbieżności w orzecznictwie sądów, ograniczając się do wskazania rozbieżności stanowiska Sądu Najwyższego przyjętego w wyroku z 1 kwietnia 2015 r., I PK 203/14 (OSNP 2017 nr 2, poz. 15) z wypowiedziami przedstawicieli doktryny.

Sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne również nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Należy podkreślić, że twierdzenie o występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468), a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego stanowiska. Kwestia prawna wskazana przez skarżącego dotycząca art. 20 ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, została rozstrzygnięta w wyroku Sądu Najwyższego z 1 kwietnia 2015 r., I PK 203/14, a skarżący nie wskazał okoliczności uzasadniających zmianę tego stanowiska. Dodatkowo, należy zauważyć, że skarżący sformułował zagadnienie mające uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej przy założeniu, że naruszeniem art. 20 ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych jest skierowanie pracownika tymczasowego do pracy na rzecz tego samego pracodawcy użytkownika przez dwie różne agencje pracy tymczasowej na okres przekraczający 18 miesięcy. Założenie to nie znajduje potwierdzenia przy obecnym brzmieniu art. 20 ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych - zob. art. 1

pkt 12 rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych oraz niektórych innych ustaw z 2 lutego 2017 r., druk nr 1274 oraz rozdział II pkt 7 uzasadnienia do tego projektu – publikacja na stronie www.sejm.gov.pl).

Jeżeli chodzi o twierdzenie o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, to należy przypomnieć, że szczególna podstawa przesądu, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wskazania i wykazania naruszenia konkretnego przepisu prawa (procesowego lub materialnego), które jest oczywiste i bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok jest wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2014 r., II UK 458/13, LEX nr 1644551). Przedmiotem rozpoznania w tej sprawie było żądanie ustalenia istnienia stosunku pracy, a więc sprawa o prawa majątkowe, której wartość przedmiotu sporu podlega ustaleniu zgodnie z art. 23¹ k.p.c. W tego rodzaju sprawach wysokość kosztów zastępstwa procesowego, które strona przegrywająca spór jest zobowiązana uiścić przeciwnikowi powinna być liczona według § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2009 r., I PZ 17/09, OSNP 2011 nr 15-16, poz. 207). Mając na względzie powyższe stanowisko Sądu Najwyższego, przeciwne twierdzenie skarżącego co do podstawy prawnej ustalenia wysokości kosztów zastępstwa procesowego nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej ze względu na jej oczywistą zasadność.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji. O kosztach postępowania wywołanego wniesieniem skargi kasacyjnej rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804), a także art. 108 k.p.c. – stosowanych w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.